

hvor man mente, at Alt var afgjort dermed, at man ophævede alle hæmmende Baand, at man tilstødede den størst mulige Frihed til at røre sig for alle Kræfter i Landet, og at dermed var Statens Opgave løst lige overfor Individerne. Det forekommer mig, at der er Tegn nok, som tyde paa, at denne ældre Betragtning ikke mere godkjendes, i alt Fald ikke saa almindelig som tidligere. Det forekommer mig ogsaa, at naar man vil se hen til de Frugter, som denne mere eller mindre betingede Frihed for Kræfternes Nærrelse har bragt, saa kan man ikke negte, at disse Frugter paa ingen Maade kunne siges at være lystelige. Jeg tror, at det er en nødvendig Opgave at tage fat paa, hos os ligesom andetsteds, ogsaa igennem direkte Indgriben fra Lovgivningsmagtens Side, at søge at forbedre Stillingen, navnlig for den Del af Landets Borgere, der i hvide og materiel Henseende er mindst gunstig stillet. Det er bekendt nok i denne Sal, at der i vort sydlige Naboland allerede gennem flere Aar er gjort alvorlige Bestræbelser i denne Retning, og — som det forekommer mig — Bestræbelser, som man fuldt kan anerkende, og som jeg altsaa ogsaa kun kunde ønske, at man her vilde efterligne. Jeg vil ikke dermed sige, at man i Et og Alt vil kunne finde de Bestemmelser, der ere tagne, passende hos os, men jeg bruger netop Udtrykket „efterligne“, altsaa saaledes, at de blive afpassede efter vore Forhold. Der er jo, som det forekommer mig, særlig tre Retninger, i hvilke man maatte ønske, at der kunde blive gjort Bestræbelser for at lette Stillingen for den ubemidlede Del af Befolkningen. Den ene er den at formindste Trykket af indtrædende virkelige Sygdomstilfælde for Familieførgere. Det er hos os stet i stort Maal ad Frivillighedens Vej, og saa vidt jeg har formaet at overse, med godt Resultat; man har gennem en talløs Mængde af Sygeföreninger om ikke fuldt ud, saa dog væsentlig løst denne Del af Opgaven. Det Andet, som vil kunne gøres, og i mine Tanker kunde gøres uden Opsættelse, er at fiktive Arbeideren mod Følgerne af tilstødende Uheld, saadanne Uheld, som ramme hans Arbeidsdygtighed. Ogsaa i den Retning er man kommen forud for os hos vore sydlige Naboer. Medens man for 2, maaske 3 Aar siden der sit vedtaget en Lov om tvungen Sygeforsikring, har man ifjor vedtaget en Lov om Arbeidernes Sikkring mod mulige Ulykkestilfælde, som der dog ganske vist ikke er givet en saa vid Udstrækning, som jeg vilde anse for at være ønskelig hos os, idet det kun er visse Kategorier af Arbeidere, som denne Lov gjælder, ikke alle, men hvorved der dog, forekommer det mig,

er gjort et meget væsentligt Skridt fremad. Alt der ikke endnu foreligger Rigsdagen noget Forslag til lignende Bestemmelser herom, hidrører kun fra, at de nødvendige Undersøgelser i saa Henseende ikke ere blevne tilendebragte fra Regjeringens Side. Der er dernæst endnu en, og det ikke den mindst vigtige og betydningsfulde Retning, hvori disse Bestræbelser for at forbedre Arbeidsklassens Stilling kunne fremmes, og det er ved at bidrage til at fjerne det uundgaelige Tryk, som Alderdommen medfører for den, der skal leve af sit Arbeide. I denne Retning er der endnu ikke vedtaget Noget hos vor sydlige Nabo, men Arbeidet i denne Retning er i fuld Gang, og det vil neppe vare længe, inden man ser Forslag, der ville blive stillede i den Retning. Det er i denne sidste Retning, at jeg har troet, at vi her ville kunne gjøre et Skridt fremad, et Skridt, som i og for sig ikke vilde være uden Betydning, et Skridt, som tillige vil give os en Veiledning om, hvorledes det næste Skridt skulde gøres. Et Forslag i den Retning var det, jeg indbragte til Rigsdagens Overveielse ifjor, og det er det omarbejdede Forslag, som i denne Samling er forelagt, og som nu foreslaas lagt til Side uden videre Forhandling. Det er en Selvfølge, efter hvad jeg har udtalt, at jeg ikke er lige glad, om Folkethinget af andre Hensyn end til Sagen viser Forhandling og nærmere Undersøgelse af et Forslag som dette tilbage. Jeg kunde med Hensyn til dette Forslag udtale noget Lignende, som min ærede Kollega, Indenrigsministeren, udtalte ved Fremtættelsen af det Forslag, som staar paa Dagsordenen efter dette, nemlig at jeg er fuldstændig villig til at lade mig belære gennem en alvorlig Forhandling af Spørgsmaalet, og at Forslaget, saaledes som det er fremfat, altsaa paa ingen Maade er at prendre ou à caïsser. Dværtimod, jeg har ønsket, at man gennem en Forhandling af dette Forslag skulde kunne, om ikke enes om selve Bestemmelserne, dog gjøre et Skridt fremad til Løsningen af, hvad jeg anser for at være en af Tidens store og uafviselige Fordringer. Jeg skal dertil kun endnu knytte dette, at jeg havde haft det Haab, at man vilde kunne faae værdifulde Bidrag til en oplysende Forhandling netop fra de nye Medlemmer heri Salen, der særlig maatte siges at staa som Repræsentanter for den Del af Befolkningen, som det er Lovforslagets Hensigt at ville komme til Hjælp. — Jeg maa altsaa meget fraraade Vedtagelsen af den foreslaaede Dagsorden. Jeg gjør mig selvfølgelig ingen Illusioner om Resultatet af denne min Udtalelse, thi jeg forudsætter, at Lovforslagets Skjæbne er allerede afgjort.